

REGISTERBLAD

Namn: Lars Hjelm

Datum: 2004-04-13

Område av riksintresse för naturvård i Uppsala län

Områdesnummer: NRO 03 037

Områdesnamn: FLOSTAÅSEN-HÅRSBÄCKSDALEN

Kommun: Enköping

Kartblad: 11 H NV

Area: Ca 140 ha

Naturgeografisk region: 26 Skogslandskapet omedelbart söder om norrlandsgränsen

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Landskapsform: Rullstensås

Riksvärde

Naturbetesmark		Flora
Geovetenskap	Källa	
Limnogen strandsumpskog		Flora

Värdeomdöme: Området är geologiskt högtintressant genom åsens komplexa morfologi och Örsundaåns dalgång, där ravinbildning och meandring ännu i viss mån bidrar till dess utformning. Området har intressant hydrologi med rikliga källvattenutflöden och exempel på naturlig infiltration. Den rika och varierade floran med flera ovanliga arter ger området höga botaniska värden. Naturbetesmarken innehåller art- och individrika växtsamhällen med en hävdgynnade arter som svinrot, backsippa, kattfot, ormrot och revfibbla. Området har också en mycket värdefull lägre fauna. Området har stor betydelse för landskapsbilden.

Huvudkriterier:

- A Framstående exempel på landskapstyper som väl visar dess utveckling
- C Sällsynta biotoper, hotade arter
- D Rik flora

Stödskriterier: Kontinuitet, representativitet, betydelse för fauna och flora

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt naturvårdsinriktad betesdrift. Restaurering av igenvuxna betesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av upphörd eller vikande hävd av naturbetesmark, tillförsel av näringsämnen och gifter på naturbetesmark, igenväxning, plantering av träd eller energigrödor på jordbruksmark, bebyggelseexploatering, täkt, dikning.

Säkerställande: Området är delvis naturreservat. Förordnande till skydd för landskapsbilden. Regionalt intresse för kulturmiljövård. Strandskydd. Klass I i Länsstyrelsens naturvårdsprogram. Klass 2 i Länsstyrelsens ängs – och hagmarksinventering. Ingår i Länsstyrelsens "Odlingslandskap i Uppsala län" och i Naturvårdsverkets nationella bevarandeplan för odlingslandskapet.

Områdets huvuddrag: Området omfattar Örsundaåns dalgång från Ådalen till länsgränsen i norr, (U-län), samt den parallellt med ån löpande Flostaåsen. Åsen utgör en del av Enköpingsåsen, den är väl markerad och når ca 15 m över omgivningen i sitt mäktigaste parti. Åsens morfologi är mycket varierad med en hög och brant västsluttning. Den östra sidan är mera flack och begränsas av en serie åsgravar. På åsplanen finns ställvis mäktiga fornstrandvallar och längs åsens sluttningar finns flera terrasser och fornstrandlinjer. Grundvattenflödet i åsen är ovanligt kraftigt. Utflöden från åsen sker dels som källutflöden på större bredd, dels som punktkällor. Hårsbäcksdalen utgörs av en djup ravin som Örsundaån skurit ner i Flostaåsen. Djupt inskurna meandrar omväxlar med raka åsträckor och forsar. Dalsidorna utgörs av 20 m höga rasbranter. På flera ställen finns tydliga meanderterrasser.

Vegetationen i området är mycket omväxlande med lundartade lövdominerade blandskogar med bl a storgröe, strutbräken och springkorn.

Åsen är till stor del barrskogsbevuxen. En del åsgropar på och invid åsen upptas av myrmarker, bl a en tydligt välvd högmosse. En betas endast den sydligaste, till största delen skoglösa åsen. Naturbetesmarken på östra sidan om Flostaån utgörs av en annan träd- och buskbärande hagmark där tall, gran och klibbal dominerar trädskiktet. I växtsamhällena som domineras av fårsvingel, ängshavre, rödven, skogsnävatuvtåtel samt örtrika torr- och friskängar växer hävdgynnade arter som svinrot, backsippa, kattfot, darrgräs, ormrot och revfibbla. Inom ett mindre område är svinroten beståndsbildande. Enligt uppgift är mosippa och jämtlandsstarr funnen i området. På västra sidan om Flostaån ligger en kultiverad (tidigare gödslad) betesmark och där är art- och individrikedomen bland kärlväxterna betydligt lägre.

Anmärkningar: Området är delvis exploaterat genom grustäkter. En del av åsen berörs av vägdragning. En av mossarna är berörd av dikning.

Referenser:

Länsstyrelsen, 1987: Naturvårdsprogram för Uppsala län. 1. Medd. 2/1987.

Länsstyrelsen, 1981: Naturvårdsinventering av Uppsala län. Enköpings kommun. Fjärdhundradelen. Medd. 1981:11.

Länsstyrelsen, 1993: Ängs- och hagmarker i Uppsala län - Enköping och Håbo. 1993:3.

Länsstyrelsen i Uppsala län, 1993: Odlingslandskap i Uppsala län. Program för bevarande av natur- och kulturmiljövården. Medd. 1993:4

Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm.

Jordbruksverket: Ängs – och betesmarksinventeringen 2002-2004